50 jaar (1948-1998)
Katholiek Secundair Onderwijs
in de gebouwen van het « college »
te Borgloon

Voorgeschiedenis

Reeds in 1858 nam deken Houbrechts het initiatief om een vrije lagere school op te richten. Hij liet daarom twee broeders van de orde der Hiëronymieten uit St.-Niklaas overkomen. Zij startten de school in het huis rechtover het kerkkoor aan het Speelhofplein.
In 1860 telde deze school reeds honderd en vier leerlingen. In 1866 richtte men de bovenverdieping in als slaapvertrek, zodat het een kleine kostschool werd. In datzelfde jaar startte men met het eerste jaar middelbaar onderwijs. In 1874 telde men reeds twintig internen, zodat het huis te klein bleek en men naar een andere locatie moest uitkijken.
De grond van de familie Groenendaals-Van Brabant aan de Tongersesteenweg werd aangekocht.
In 1875 werd o.l.v. architect E.H. De Roubaix met de bouw van een nieuwe kostschool begonnen: het Sint-Jozefspensionaat. In 1878 was het geheel voltooid. De school kreeg internationale allure. In 1890 waren er evenveel Waalse, Duitse en Nederlandse leerlingen als Vlaamse.
In 1895 telde het pensionaat meer dan tweehonderd internen. In 1906 werd er een volledige Duitse afdeling opgericht met drie klassen: de "Realschule". Dit was een voorbereiding op hoger onderwijs of universiteit. Uiteraard sloot men deze afdeling in 1914.
Bij de mobilisatie in 1939 werd het gebouw omgevormd tot militair ziekenhuis. De lessen gingen gewoon door.
Na de oorlog besloten de Broeders van St.-Niklaas de school te sluiten en het gebouw te verkopen.
Een ernstige kandidaat was de schooldirectie van de Luchtmacht van Saffraanberg (St.-Truiden). Hun gebouw was door brand verwoest. E.H. Guisson, deken van Borgloon, greep echter persoonlijk in en uiteindelijk werden de gebouwen in 1946 verkocht aan het bisdom Hasselt.
Op 25 augustus 1948 verlieten de laatste Broeders Borgloon.

Beginperiode: College Borgloon

Op 13 augustus 1948 werd E.H. Ingebos, leraar aan het college te Hasselt, door het bisdom benoemd als directeur van het op te richten St.-Jozefscollege. De enkele nog aanwezige broeders maakten hem wegwijs in het grote gebouw, waarna ze definitief afscheid namen op 25 augustus.
Op 1 september werd gestart met een zesde Latijnse waarvoor zich een achttal jongens aanboden. Ook de overgenomen drie jaren moderne waren met een vijfentwintigtal leerlingen bevolkt. Voor de keuken en het internaat werden de Zusters van de H. Engelen uit Lokeren aangezocht. Een drietal zusters kwamen over van het plaatselijk "Gasthuis". Drie leraars startten met de lessen.; E.H.Ouwerx, E.H.Marsoul en E.H.Van Geel. Later kwamen E.H.Goors, E.H.Hoogmartens, E.H. Berden, E.H.Van Ettinger, E.H.Carpentier, E.H.Francis, E.H. Tournel, E.H.Clijsters, E.H.Lemmens, E.H.Haesevoets, E.H. Verhoeven, E.H.G. Peeters, E.H.J. Peeters, E.H.Ory, E.H. Salden, Pater Claes, Pater Knaepen, E.H.Bijnens, E.H. Schillings, E.H.Schifflers, E.H.Kindermans, E.H.Vanstraelen E.H.Dethier, E.H.Pulinx, E.H.Wirix en E.H. Bours, naast een schare lekenleraars hen vervoegen.
De eerste lichting was in 1954 afgestudeerd. E.H. Berden en E.H.Hoogmartens waren de grote bezielers van de activiteiten in en rondom het college en waren de wervers van studenten.
In 1953 werd de achterbouw afgebroken en in 1955 werden drie nieuwe klaslokalen plechtig ingewijd door Mgr. Kerkhofs. Enkele kleine lokalen werden vervangen en er werd een oostelijke vleugel met klaslokalen bijgebouwd.
Intussen was het internaat op de bovenverdiepingen van het hoofdgebouw nagenoeg volzet zodat men op zeker ogenblik een tweehonderd internen telde. Ook het lager onderwijs telde soms tot vijfenvijftig internen.

In de nacht van 6 op 7 oktober 1969 (Loon kermis) brak er brand uit in de slaapzaal op de bovenverdieping. E.H. Ory trachtte nog te blussen, maar tevergeefs! Door de houten constructie: vloeren, trappen en gebinten, breidde het vuur zich zeer vlug uit en zocht zijn weg naar beneden. De aanwezige leerlingen en leraren waren vlug gealarmeerd en konden heelhuids ontkomen. Men sleurde buiten wat er nog te redden viel, maar het overgrote deel van de inboedel bleef in de brand. Een drietal brandweerkorpsen slaagden er niet in om het vuur te overmeesteren, zodat de voorbouw volledig uitbrandde.
Er moesten voor de leerlingen en internen noodoplossingen gezocht worden, maar de lessen gingen verder. Men besloot het uitgebrande gebouw af te breken en een nieuwbouw langs de straatkant te realiseren. Het bisdom duidde de heer Schepers aan als architect. Deze ontwierp een modern concept met veel glasoppervlakte. Aannemers werden vader en zoon Debaye uit de naaste omgeving.
In 1974 raakte de bouw klaar en werd in gebruik genomen. Opmerkelijk is dat de kapel ongeschonden bleef en in zijn oorspronkelijke staat werd behouden.
In de loop der jaren werd ook het goed "Terlocht" aangekocht, zodat de sportvelden konden uitbreiden. Vermeldenswaard is ook dat op de aangelegde piste de latere kampioen en zilveren medaille winnaar in Helsinki in 1977, nl. Karel Lismont, dagelijks zijn trainingsschema afwerkte.
Toen directeur E.H. A. Ingebos de pensioenleeftijd bereikte mocht hij met fierheid terugblikken op de groei en bloei van "zijn" college. Dit gebeurde einde juni 1978. Het bisdom zou zorgen voor een opvolger. Deze kwam uit de rangen der leraren zelf: E.H. Martin Verhoeven.

Tweede periode 1978: Eerwaarde Heer Verhoeven

Was onder E.H. Ingebos een periode voorbij van bouwen, dan volgde er nu een periode van verdieping. Voor 1978 bestonden er reeds gesprekken om V.S.O. op te starten. Op 1 september 1978 werd het college gemengd. Ook in de meisjesschool, Mariavreugde, schakelde men over op gemengd onderwijs.
In september 1980 besloten alle scholen naar V.S.O. over te stappen. Op 1 september 1982 kwam de fusie op het grondgebied van de fusiegemeente Borgloon tussen de vroegere meisjesschool Mariavreugde, de beroepsschool, Maria-instituut te Hoepertingen en het college. Het was toen samen rond de tafel gaan zitten ofwel samen teniet gaan. Er werd een nieuwe Inrichtende Macht gevormd: K.S.O.L., later ook IM voor de scholen van Houthalen, Beringen, Bocholt en Eisden.
Het middelbaar onderwijs werd opgedeeld in twee nieuwe scholen: een Middenschool met een eerste graad met als directie Zr. Maria Konings en een bovenbouw, het KSO-Borgloon, met een tweede en derde graad met als directeur E. H. Martin Verhoeven. Het secundair onderwijs telde toen verschillende inplantingpunten.
In oktober 1984 had de verhuis plaats van gans het secundair onderwijs naar de gebouwen van het vroegere college.
In 1986 werd het jongensinternaat van het bisdom gesloten, en er kwam een nieuw zelfstandig gemengd internaat in de gebouwen van het klooster Mariavreugde o.l.v. een lekendirecteur.
Na 25 jaar dienst aan het katholiek onderwijs in Borgloon koos E. H. Verhoeven om pastoor te worden in Meeuwen en werd op zijn beurt vervangen door dhr. W. Lambrichts. Hij begon in 1971 als leraar wiskunde in het St.-Jozefscollege.
Vanaf 1 september 1991 nam Zr. Maria Konings een functie waar in haar orde en werd vervangen door Mevr. R. Lysens. Mevr. Lysens is jammerlijk veel te vroeg overleden en werd opgevolgd door Mevr. Jardin.

Derde periode: dhr. W. Lambrichts

Vanaf 1989 werd het V.S.O. omgevormd tot de eenheidsstructuur. De studierichtingen bleven hetzelfde, alleen de naam veranderde. Modern onderwijs vraagt een degelijke ondersteuning met didactisch materiaal zoals video en TV, retroprojectoren e. d. De opmars van de informatica is niet meer te stuiten, maar vormt een zware belasting voor het budget van de school.
Modern onderwijs vraagt ook een fraai en veilig schoolgebouw en een fraaie en veilige schoolomgeving. Daarom werd een alarmsysteem aangebracht, het podium van de toneelzaal werd vergroot, er werden verschillende brandtrappen geïnstalleerd, ramen werden vervangen, de piste werd verbeterd, er kwam een nieuwe parking, de verwarming werd gerenoveerd, de speelplaats van de middenschool werd vergroot, er werden nieuwe vlucht– en buitendeuren geplaatst ,enz.
In mei 1995 kwam dan ook het beroemde busje van het inspectieteam zijn tenten een week lang opslaan in de school. Onze school kreeg een gunstige kwalificatie zonder voorbehoud, wat slechts aan 1/3 van de scholen in Vlaanderen werd toegekend.
Een volgende opdracht voor de huidige directie is de school onder te brengen in een groter geheel van verschillende scholen: een scholengemeenschap. Tot op heden zijn er nog geen vaste afspraken, dus dit zal de toekomst moeten uitwijzen.

Toch relevant

- De huidige grote kapel is het enige oorspronkelijke restant uit de tijd der Broeders Hiëronymieten en dateert uit 1878.

- Gedurende de vakantie– en verlofperiodes nemen groepen van volwassen– en of jeugdbewegingen hun intrek in het gebouw.

- Nog 2 inwonende priesters: E.H. G. Bours, leraar en E.H. L. Bijnens, dienstdoend in parochiale federatie, namelijk in Grootloon en Kerniel.

- In 1987 werd een deel van de eigendom, ten westen van het hoofdgebouw, samen met een opstaand gebouw (eertijds woonst van de aalmoezenier en dienstdoend pastoor van Grootloon) door het bisdom verkocht aan Andere Gehandicapten Opvang Borgloon (AGO). Thans wordt op die plaats een nieuw gebouw rechtgezet.

- Sommige inwoners van Borgloon gebruiken voor de benaming van de school nog altijd "De Broederkes" of "Het St.-Jozefscollege".